

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ เช่น ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ที่ทำงานในร้านจำหน่ายสัตว์เลี้ยง และสัตวแพทย์ ควรมีความระมัดระวังในการเฝ้าสังเกตอาการของสัตว์ เพื่อป้องกันการติดโรค ซึ่งอาการโดยทั่วไปในสัตว์ที่สงสัยว่าจะติดโรค จะมีการเชื่องตาขาวอักเสบ มีอาการทางระบบหายใจ และหรือมีผื่นขึ้น หากสงสัย อาจนำสัตว์ไปให้สัตวแพทย์ตรวจวินิจฉัยยืนยันอีกครั้ง นอกจากนั้นแล้ว การสัมผัสกับสัตว์ที่ไม่มีอาการ และหรือคนที่มีการสัมผัสกับสัตว์และคนที่ป่วยเป็นโรคนี้อีก ก็มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดโรค ถ้าพบอาการของสัตว์ผิดปกติ ควรแยกสัตว์ออกมา ล้างมือทุกครั้งหลังจากจับสัตว์ ที่สำคัญต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษในสัตว์จำพวกหนู และกระต่ายที่มาจากต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศแถบแอฟริกา และประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น ตัว Prairie Dogs, Gambian giant rat และกระรอก ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการติดโรคนี้อีก และไม่ควรปล่อยหรือทิ้งสัตว์ เพราะอาจทำให้โรคแพร่กระจายในธรรมชาติ เช่นเดียวกัน สำหรับแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางสาธารณสุข หากพบผู้ป่วยที่สงสัยโดยมีอาการคล้ายคลึงกับโรคฝีดาษวานร ควรป้องกันการติดโรคโดยการแยกผู้ป่วยทันที หากมีการสัมผัสกับผู้ป่วย ควรล้างมือทุกครั้ง และรายงานโรคเข้ามามีที่สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค เพื่อดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสและผู้ป่วยรายใหม่ต่อไป

Reference

1. กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือโรคติดต่อที่เป็นปัญหาใหม่. นนทบุรี : กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข ; 2541.
2. Center for Disease Control and Prevention. **Multistate Outbreak of Monkeypox Illinois, Indiana and Wisconsin, 2003.** MMWR 2003 : June 13,2003/52 (23) : 537 - 540. [home page].[cited 2003 Jun 17] Available from : URL : <http://www.cdc.gov/ncidod/monkeypox/index.htm>.
3. Available from : URL : www.desertusa.com/dec96/du_pdogs.html.
4. Available from : URL : www.xmission.com/hoglezoo/mammals/afat.htm.

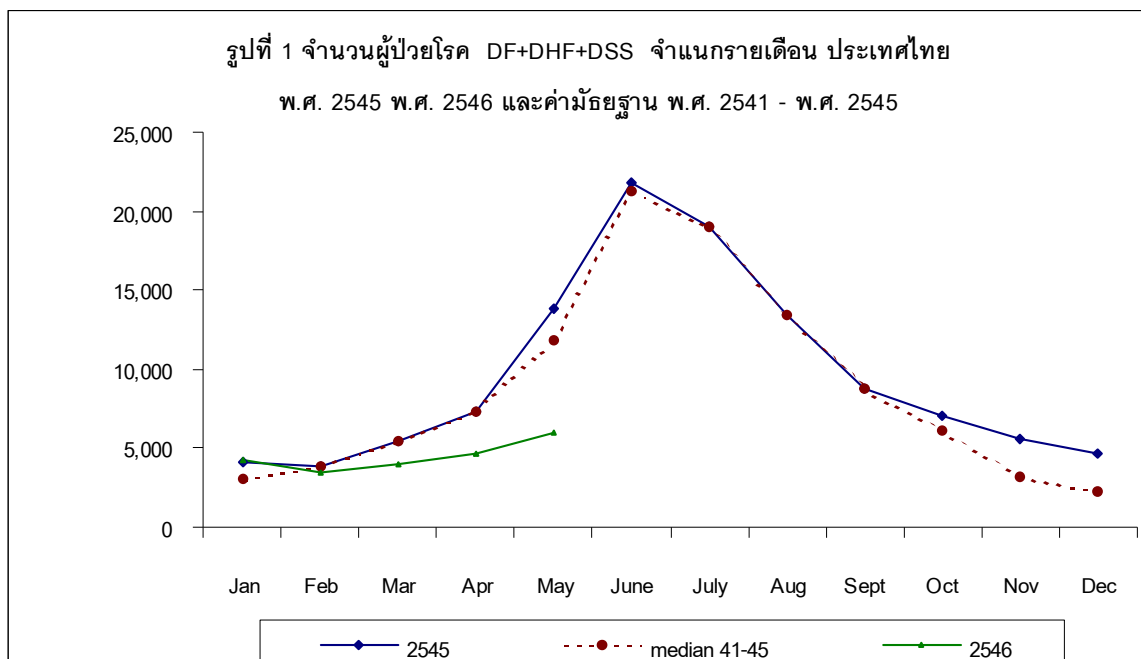
รายงานโดย น.สพ.ธีรศักดิ์ ชักนำ และ สพ.ญ.เสาวพัทธ์ อิน้อย
กลุ่มงานพัฒนาระบบและมาตรฐานงานระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2546

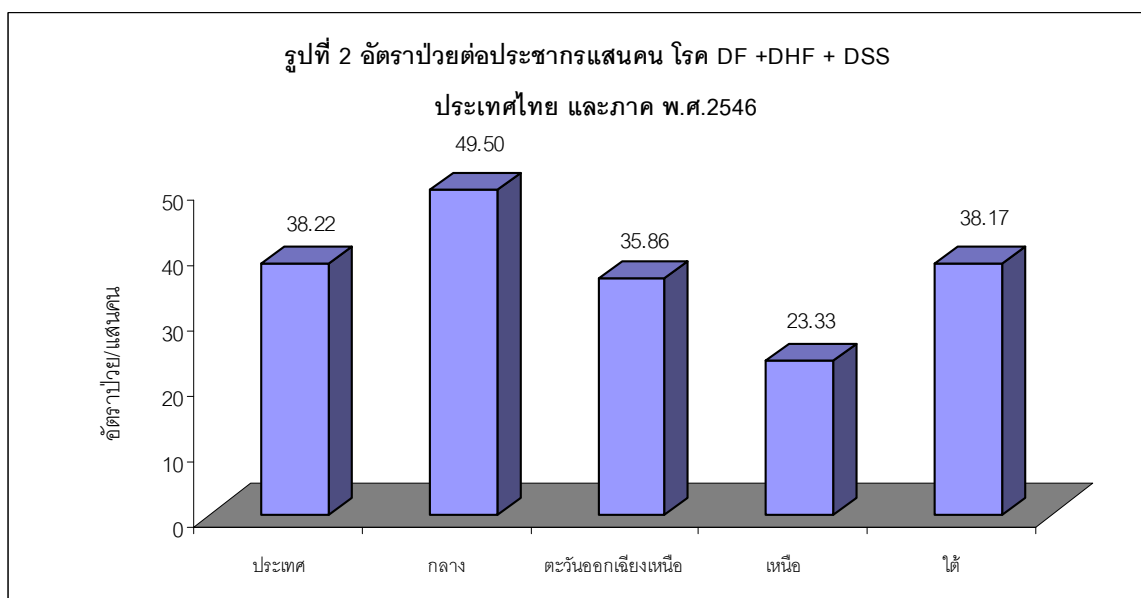
ข้อมูล ณ วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

1. สถานการณ์ในภาพรวม

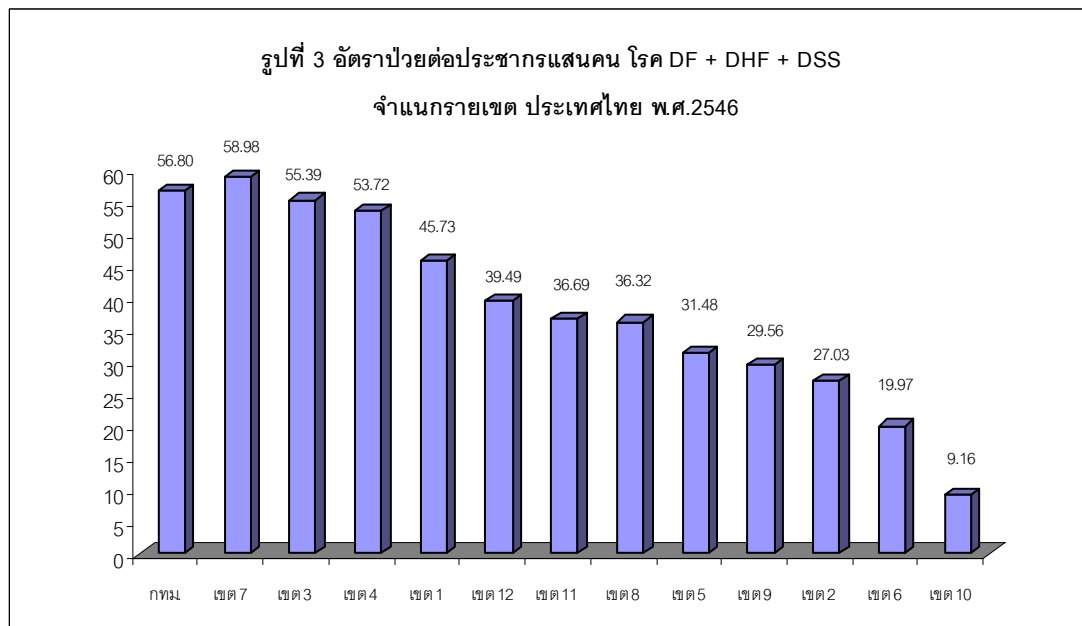
ตั้งแต่ต้นปีถึงวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่างๆ และสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร รวม 24,004 ราย เสียชีวิต 23 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 38.22 ต่อประชากรแสนคน และอัตราป่วยตาย ร้อยละ 0.1 จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานในเดือนมกราคม สูงกว่าค่ามัธยฐานของช่วงเวลาเดียวกัน ในขณะที่จำนวนผู้ป่วยในเดือนกุมภาพันธ์ลดลงเล็กน้อย แล้วเพิ่มขึ้นอีกครั้งในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม แต่ยังไม่เกินกว่าค่ามัธยฐาน (พ.ศ. 2541 – 2545) ของช่วงเวลาเดียวกัน ดังรูปที่ 1

พบผู้ป่วยกระจายอยู่ทุกภาค โดยภาคกลาง มีอัตราป่วยสูงสุด 49.50 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาได้แก่ ภาคใต้ อัตราป่วย 38.17 ต่อประชากรแสนคน, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อัตราป่วย 35.86 ต่อประชากรแสนคน และภาคเหนือ อัตราป่วย 23.33 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ ดังรูปที่ 2

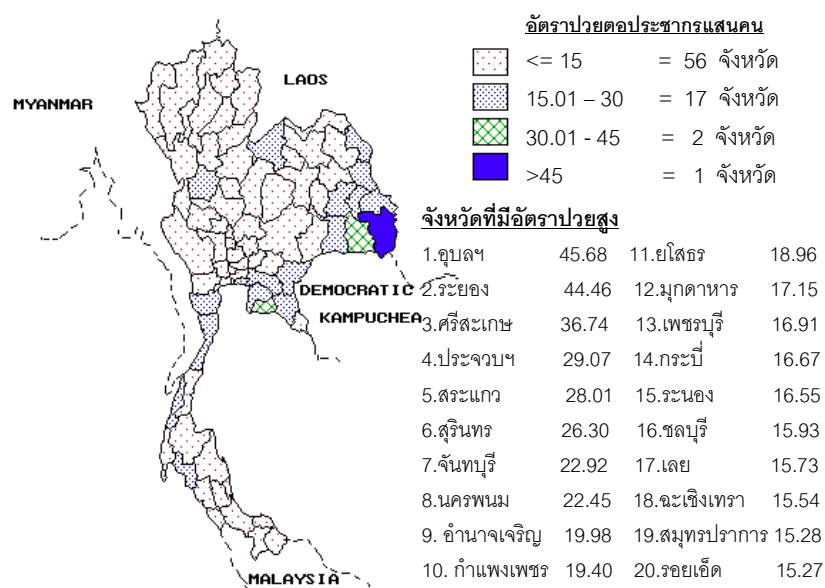
แต่เมื่อพิจารณารายเขต พบว่า เขต 7 ซึ่งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีอัตราป่วยสูงสุด 58.98 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาเป็น เขต 3, เขต 4, เขต 1, เขต 12, เขต 11, เขต 8, เขต 5, เขต 9, เขต 2, เขต 6 และ เขต 10 ตามลำดับ ดังรูปที่ 3

เมื่อพิจารณาอัตราป่วยสะสมเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีอัตราป่วยสะสมน้อยกว่า 50 ต่อประชากรแสนคน มีจำนวน 59 จังหวัด จังหวัดที่มีอัตราป่วยมากกว่า 50 ต่อประชากรแสนคนมีจำนวน 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง ประจวบคีรีขันธ์, อุบลราชธานี, สมุทรปราการ, นครปฐม, สระแก้ว, สมุทรสาคร, พิจิตร, ศรีสะเกษ, ยะลา, กรุงเทพมหานคร นครสวรรค์, กระบี่, เพชรบุรี, สุราษฎร์ธานี, ชลบุรี และสงขลา

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม ถึง 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ซึ่งเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน ได้รับรายงานผู้ป่วย 7,636 ราย เสียชีวิต 6 ราย เมื่อคิดเทียบเป็นอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน พบว่า จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูง 10 อันดับแรก ได้แก่ จังหวัด อุบลราชธานี, ระยอง, ศรีสะเกษ, ประจวบคีรีขันธ์, สระแก้ว, สุรินทร์, จันทบุรี, นครพนม, อำนาจเจริญ และกำแพงเพชร ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน โรค DF + DHF + DSS จำแนกรายจังหวัด
ข้อมูลสะสมวันที่ 1 พฤษภาคม - 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

เมื่อพิจารณาตามอายุของผู้ป่วย พบว่า ผู้ป่วยร้อยละ 34.9 มีอายุมากกว่า 15 ปี รองลงมาเป็นกลุ่มอายุน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 34.4 และกลุ่มอายุ 10 - 14 ปี ร้อยละ 30.7 ตามลำดับ

2. สถานการณ์รายจังหวัด

เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า มี 18 จังหวัด ที่พบจำนวนผู้ป่วยในเดือนเมษายนและพฤษภาคม พ.ศ. 2546 สูงกว่าค่ามัธยฐาน (พ.ศ. 2541 – 2545) ในช่วงเดือนเดียวกัน ดังนี้

ภาคกลาง เขต 1 จังหวัด สมุทรปราการ

เขต 3 จังหวัด สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ระยอง ชลบุรี

เขต 4 จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เขต 5 จังหวัด สุรินทร์ ชัยภูมิ

เขต 6 จังหวัด สกลนคร

เขต 7 จังหวัด ร้อยเอ็ด มุกดาหาร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี นครพนม ยโสธร

ภาคใต้ เขต 12 จังหวัด นราธิวาส

3. สถานการณ์รายอำเภอ

อำเภอที่มีอัตราป่วยสะสมสูง 30 อันดับแรก

ข้อมูลสะสมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

1. อำเภอศรีเชียงใหม่ อุบลราชธานี
2. อำเภออรัญประเทศ สระแก้ว
3. อำเภอเกล่ง ระยอง
4. อำเภอเรณูนคร ยโสธร
5. เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
6. อำเภอเขมราฐ อุบลราชธานี
7. อำเภอน้ำยืน อุบลราชธานี
8. กิ่งอำเภอโคกสูง สระแก้ว
9. อำเภอเดชอุดม อุบลราชธานี
10. อำเภอทับสะแก ประจวบคีรีขันธ์
11. อำเภอโป่งน้ำร้อน จันทบุรี
12. อำเภอเบญจลักษ์ ศรีสะเกษ
13. อำเภอตาลสุม อุบลราชธานี
14. อำเภอสามพราน นครปฐม
15. อำเภอคำตาก้า สกลนคร
16. กิ่งอำเภอนาดตาล อุบลราชธานี
17. อำเภอสุไหงโกทก นราธิวาส
18. อำเภอกระแสดินธุ์ สงขลา
19. เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
20. อำเภอเมือง สงขลา
21. อำเภอเมือง ปัตตานี

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูง 30 อันดับแรก

ในช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

1. อำเภอศรีเชียงใหม่ อุบลราชธานี
2. อำเภออรัญประเทศ สระแก้ว
3. อำเภอเบญจลักษ์ ศรีสะเกษ
4. อำเภอเขมราฐ อุบลราชธานี
5. อำเภอเกล่ง ระยอง
6. กิ่งอำเภอนาดตาล อุบลราชธานี
7. อำเภอเดชอุดม อุบลราชธานี
8. อำเภอเรณูนคร ยโสธร
9. กิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ ศรีสะเกษ
10. อำเภอกุดข้าวปุ้น อุบลราชธานี
11. อำเภอคำตาก้า สกลนคร
12. อำเภอตระการพืชผล อุบลราชธานี
13. อำเภอสิรินธร อุบลราชธานี
14. กิ่งอำเภอหนองหิน เลย
15. อำเภอเมือง ศรีสะเกษ
16. กิ่งอำเภอโคกสูง สระแก้ว
17. อำเภอพยุห์ ศรีสะเกษ
18. อำเภอน้ำยืน อุบลราชธานี
19. อำเภอโป่งน้ำร้อน จันทบุรี
20. อำเภอเมือง สุรินทร์
21. อำเภอราษีไศล ศรีสะเกษ

22. อำเภอกุยบุรี ประจวบคีรีขันธ์

อำเภอที่มีอัตราป่วยสะสมสูง 30 อันดับแรก (ต่อ)

ข้อมูลสะสมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

23. อำเภอตระการพืชผล อุบลราชธานี

24. อำเภอภูซำปำ อุบลราชธานี

25. อำเภออ่าวลึก กระบี่

26. อำเภอเมือง ฉะเชิงเทรา

27. อำเภอบ้านฉาง ระยอง

28. อำเภอปราณบุรี ประจวบคีรีขันธ์

29. อำเภอกระทุ่มแบน สมุทรสาคร

30. อำเภอเมือง นครปฐม

22. อำเภอกันทรลักษ์ ศรีสะเกษ

อำเภอที่มีอัตราป่วยสูง 30 อันดับแรก(ต่อ)

ในช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546

23. อำเภอทับสะแก ประจวบคีรีขันธ์

24. อำเภอเมือง กำแพงเพชร

25. อำเภอผาขาว เลย

26. อำเภอบ้านฉาง ระยอง

27. อำเภอพิบูลมังสาหาร อุบลราชธานี

28. อำเภอเมือง ยโสธร

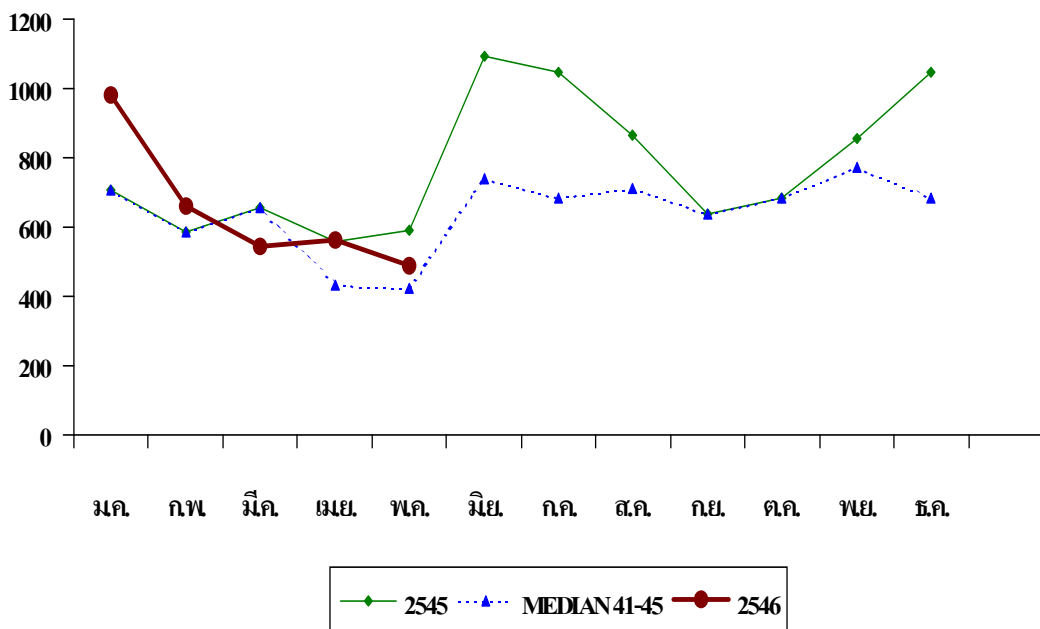
29. อำเภอธาตุพนม นครพนม

30. อำเภอวังสามสิบ อุบลราชธานี

4. สถานการณ์ในกรุงเทพมหานคร

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ได้รับรายงานผู้ป่วยรวม 3,284 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต คิดเป็นอัตราป่วย 56.80 ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วยในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ เมษายน และพฤษภาคม พ.ศ. 2546 สูงกว่าค่ามัธยฐาน (พ.ศ. 2541 – 2545) ในช่วงเดือนเดียวกัน ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 จำนวนผู้ป่วยโรคไขเลือดออก จำแนกรายเดือน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2545, 2546 และค่ามัธยฐานพ.ศ. 2541 - 2545

เขตที่มีอัตราป่วยสะสมสูงในช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม – 14 มิถุนายน พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มเข้าสู่ฤดูฝน คือ ลาดพร้าว บางกะปิ, มีนบุรี, วังทองหลาง, จอมทอง, บางคอแหลม, ทุ่งครุ, บึงกุ่ม, คันนายาว, ลาดกระบัง, สวนหลวง, หลักสี่, บางกอกใหญ่, ประเวศ และบางกอกน้อย